

Beleidsverklaring dierenwelzijn

Over Atradius Dutch State Business

Sinds 1932 voert Atradius voor de Nederlandse Staat de faciliteit voor Exportkredietverzekering (EKV) uit. De uitvoering van de EKV is ondergebracht bij Atradius Dutch State Business NV (ADSB), een volle dochter van de Atradius Groep.

Deze 'beleidsverklaring dierenwelzijn' is onderdeel van het overheidsbeleid ten aanzien van het maatschappelijk verantwoord ondernemen van de EKV. Het beschrijft de aanpak en keuzes ten aanzien van verzekeringsaanvragen met een dierenwelzijns-element. Voor het verdere proces en het kader van de milieu- en sociale beoordeling van aanvragen verwijzen wij naar onze 'beleidsverklaring maatschappelijk verantwoord ondernemen' en het 'beleidsdocument maatschappelijk verantwoord ondernemen van de exportkredietverzekering' (beide te vinden op onze website).

Dierenwelzijn

Dierenwelzijn is om diverse redenen een belangrijk onderdeel van duurzame economische ontwikkeling. Ook is dierenwelzijn verbonden met andere duurzaamheidszaken zoals voedselveiligheid, gezondheid van mensen en milieudruk op ecosystemen. In veel landen waar onder de EKV verzekerde export heen gaat is het dierenwelzijnsbeleid en de handhaving ervan soms zwak of ontbreekt zelfs.

Atradius Dutch State Business en dierenwelzijn

In overeenstemming met wetenschappelijke denkwijzen neemt ADSB het standpunt in dat dieren wezens met gevoel zijn die in staat zijn om plezier en pijn te ondervinden. We zien tevens een sterke business case voor het hoog in het vaandel hebben staan van dierenwelzijn. Aandacht voor dierenwelzijn zal bijvoorbeeld het vatbaar zijn voor ziekten en het sterftecijfer beperken, en tevens gelegenheid bieden aan handelaars en consumenten om positieve effecten te realiseren in markten waarin dierenwelzijn een rol speelt. ADSB committeert zich daarom aan het uitvoeren van transactiebeoordelingen om zeker te stellen dat de dieren, die worden gehouden in een bedrijfsonderdeel waaraan Nederlandse exporteurs leveren¹, in welzijn verkeren, en dat deze onderdelen tenminste functioneren in overeenstemming met de internationale richtlijnen voor dierenwelzijn. Alle leveringen aan de intensieve veehouderij en aan slachterijen worden behandeld als 'gevoelige sector' transacties. Dit betekent dat een milieu- en sociale beoordeling zal worden uitgevoerd voor deze transacties, inclusief het onderzoeken van het dierenwelzijnsaspect, ongeacht de omvang van de transactie en proportioneel aan de risico's van het project.

Internationale kaders

De principes die bekend staan als de 'Vijf vrijheden' domineren de wereldwijde internationale uitgangspunten over dierenwelzijn. Veel richtlijnen, aanbevelingen en regelgeving, inclusief de 'Terrestrial Animal Health Code' van de World Organisation for Animal Health (OIE) en de OECD-FAO 'Guidance for Responsible Agricultural Supply Chains' verwijzen naar de 'Vijf vrijheden'. Volgens deze vrijheden moet een dier gevrijwaard zijn van honger, dorst en onjuiste voeding, fysiek en fysiologisch ongerief, pijn, verwondingen of ziektes, angst en chronische stress en moet het zijn natuurlijke gedrag kunnen vertonen.

Consequenties voor acceptatie van transacties

ADSB beschouwt een aantal veehouderijsystemen en -praktijken als niet verenigbaar met de 'Vijf vrijheden' of met de opvatting dat dieren een intrinsieke waarde hebben. Dit betekent dat ADSB geen verzekering zal afgeven voor de volgende transacties:

- Productie van en handel in angorawol;
- Productie van en handel in producten van gemulesde schapen;
- Productie van en handel in dons van levend geplukte ganzen en eenden²;
- Productie van en handel in bont;
- Handel in bedreigde diersoorten zoals vastgelegd in CITES³;
- Productie van en handel in huiden en leer van exotische diersoorten;

¹ De methodiek van afbakening van de beoordeling is uitgelegd in ons 'beleidsdocument mvo', te vinden op <https://atradiusdutchstatebusiness.nl/nl/artikel/mvo.html>

² Bovenstaande productiewijzen zijn namelijk strijdig met EU-richtlijn 98/58 met algemene bepalingen voor het voorkomen van onnodig pijn, leed en letsel bij productiedieren.

³ CITES = Convention on international Trade in Endangered species of wild Fauna and flora (www.cites.org).

- Dierproeven voor cosmetica en dierproeven met mensapen;
- Het klonen van dieren;
- Walvisvangst;
- Visvangst door explosieven en gif;
- Visvangst door drijfnetten in open water en met een lengte van meer dan 2,5 km;
- Het dwangvoeden van ganzen en eenden;
- Het vinnen van haaien;
- Diergevechten;
- Gebruik van dieren voor shows en evenementen;
- Accommodatie van legkippen: leveringen aan en met betrekking tot stallen waarin onverrijkte kooien voor legkippen worden toegepast⁴;
- Accommodatie van vleeskippen: leveringen aan stallen waarin vleeskippen worden gehouden met een grotere dichtheid dan 42 kg/m²;
- Accommodatie van zeugen: leveringen aan stallen waarin geen mogelijkheid is tot adequate groepshuisvesting voor drachtige zeugen, in lijn met EU-regelgeving;
- Accommodatie van kalveren: leveringen aan stallen waarin geen mogelijkheid is tot adequate groepshuisvesting voor kalveren, in lijn met EU-regelgeving;
- Veevervoer vanuit Nederland dat niet overeenstemming is met EU en Nederlandse regelgeving betreffende het vervoer van levende dieren.

Dierenwelzijn in de milieu- en sociale beoordeling

Dierenwelzijn is een integraal onderdeel van de beoordeling van een aanvraag onder de EKV en is gebaseerd op diverse internationale richtlijnen voor dierenwelzijn. Meer concreet wordt naar de volgende elementen gekeken.

Er wordt onderzocht of er in het project sprake is van praktijken die niet verenigbaar zijn met onze uitgangspunten, zoals hierboven besproken.

Daarnaast wordt getoetst of de exporteur zijn transactie zal produceren volgens EU-regelgeving⁵. Wij verwachten tevens van onze klanten dat zij hun eigen verplichtingen inzake dierenwelzijn nakomen, ongeacht het vermogen en de bereidheid van het land waar de exporttransactie uiteindelijk tot stand komt. Dit houdt in dat zij zelf hun verantwoordelijkheid nemen middels een aantoonbaar eigen adequaat beleid- en/of manier van werken met respect voor dierenwelzijn. Indien een exporteur dierenwelzijnsschendingen ontdekt bij zijn afnemer dient hij deze afnemer hierop aan te spreken om hem maatregelen te laten nemen. Exporteur dient over deze constatering en de door afnemer genomen maatregelen te communiceren met ADSB.

ADSB beoordeelt het risico op dierenwelzijn schendingen in relatie tot de exporttransactie en het gerelateerde project en onderneemt binnen haar mogelijkheden passende stappen om de effecten zoveel mogelijk te voorkomen en/of te mitigeren. Onderdeel van de beoordeling is het nagaan of de transactie van zowel de Nederlandse exporteur als het project van de buitenlandse afnemer van de Nederlandse goederen en/of diensten voldoen aan de lokale wet- en regelgeving. Daarnaast beoordeelt ADSB het project aan de hand van de eerdergenoemde relevante OIE-standaarden en de 'Good Management Practices' van de IFC 'Good Practice Note on Animal Welfare'. Wanneer blijkt dat de benodigde standaarden ontbreken of onvolledig zijn, zal er worden gekeken naar welke andere internationale erkende standaarden er beschikbaar zijn als referentiekader voor de inhoudelijke due diligence. Dit kunnen bijvoorbeeld relevante EU-richtlijnen zijn.

In het geval ADSB bij de afnemer aanzienlijke verschillen met de internationale standaarden constateert, dan onderzoekt ADSB de bereidheid van de afnemer om het dierenwelzijn te verbeteren. Indien deze bereidheid er is, en onze invloed⁶ op deze afnemer groot genoeg is, dan kan de transactie wellicht alsnog verzekerd worden. Indien de verschillen met de internationale standaarden te groot zijn en blijven, wordt de transactie afgewezen.

⁴ Verrijkte kooien bevatten tenminste zitstokken, strooiselvloeren, legnesten en voldoende ruimte.

⁵ Bij toetsing op de transactie zijn de voor de transactie relevante EU-richtlijnen of -verordeningen van toepassing. Dit kunnen dierenwelzijns-gerelateerde richtlijnen of verordeningen zijn in het kader van bescherming van dieren tijdens vervoer en bescherming van dieren tijdens de houderij voor landbouwdoeleinden, de slacht van dieren en bijvoorbeeld ook lasrichtlijnen en voedselveiligheidseisen etc.

⁶ De manier waarop, en de mate waarin, wij invloed kunnen uitoefenen op een afnemer of project ter plaatse door bijvoorbeeld verbetertrajecten op te starten en maatregelen af te dwingen, staat beschreven in ons 'mvo beleidsdocument exporkredietverzekering'. De concrete mogelijkheden kunnen per project verschillen.

Dialogo met belanghebbenden en klachtenmechanisme

Samenwerking en dialoog zien wij als een krachtig middel om mogelijke dierenwelzijnsschendingen te onderzoeken en te adresseren. Wij maken gebruik van de keten van onze zakelijke relaties, maar ook van bijvoorbeeld het netwerk van internationale NGO's en kennisinstituten, dat een effectief kanaal kan zijn om de zorgen van lokale belanghebbenden mee te kunnen nemen in onze beoordeling en zo bij te kunnen dragen aan oplossingen. Bij dierenwelzijn is dit nog belangrijker daar de dieren zelf niet tot inspraak in staat zijn.

ADSB zal, als onderdeel van de due diligence van zowel de exporteur als zijn afnemer, de ambitie beoordelen ten aanzien van goed management om tot goed dierenwelzijn te komen. Indien daartoe aanleiding bestaat zal ADSB, aanvullend aan de due diligence, *good practices* onder de aandacht brengen en uitleggen waarom dit belangrijk is.

Als onderdeel van het algemene mvo-beleid, publiceert ADSB projecten met mogelijk grote milieu- en sociale risico's, waaronder dierenwelzijn, vóór afgifte van de polis op haar website om op deze manier derden de mogelijkheid te geven hun zorgen over een project te delen en inzicht te krijgen in mogelijke effecten van een project op dierenwelzijn. Na afgifte van een polis wordt informatie over het project en de beoordelingsgronden openbaar gemaakt via de ADSB-website.

ADSB spant zich in om te zorgen dat bij de transactie of het project betrokken partijen een adequaat klachtenmechanisme hebben waar lokale partijen goed terecht kunnen om hun grieven kenbaar te maken. Bovendien is het ook mogelijk om via het klachtenmechanisme van ADSB formeel een klacht in te dienen over een project waarvoor een Nederlandse exporteur of een bank een verzekering onder de EKV heeft gekregen. Deze klacht wordt vertrouwelijk behandeld en kan worden ingediend door een persoon, groep van personen, bedrijf, gemeenschap of andere partijen die bezorgd zijn om of mogelijk geraakt worden door transacties of projecten die via ADSB worden ondersteund of over de activiteiten van ADSB zelf. Het klachtenmechanisme is beschikbaar via de website van ADSB.

Continu leerproces

Ontwikkelingen op het vlak van dierenwelzijn voltrekken zich doorlopend. ADSB volgt deze ontwikkelingen en onderneemt, indien nodig, actie. In de afgelopen jaren hebben we gesprekken met diverse partijen gevoerd, waaronder NGO's en exporteurs, over hoe dierenwelzijn in onze milieu- en sociale beoordeling meegenomen kan worden. Ook hebben we door middel van bezoeken aan bedrijven ter plaatse nieuwe inzichten opgedaan.

ADSB neemt deel aan verschillende fora op het gebied van dierenwelzijn om op de hoogte te blijven van de nieuwste inzichten en ontwikkelingen en om ervaringen te delen. ADSB neemt bijvoorbeeld actief deel aan de discussies over dierenwelzijn binnen de OESO Export Credits Group (ECG) en heeft daar de dierenwelzijns werkgroep voorgezeten. Hierbij zetten wij actief in op het verhogen van het ambitieniveau voor dierenwelzijnsbeleid en tevens op het verbeteren van het gelijk speelveld.

De onderhavige beleidsverklaring is ingebed in onze bedrijfsvoering en werkprocessen. Daarnaast zal ADSB zich blijven inspannen om dierenwelzijn actief onder de aandacht te brengen op alle niveaus en disciplines binnen de organisatie en bij haar zakelijke relaties.